

Alueellistamisen koordinaatioryhmä
Neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen

Viite: Valtiovarainministeriön kirje VN/7260/2020, VN/7260/2020-VM-1

Keski-Pohjanmaan liiton esitys osaamis- ja toimintokeskittymiä tukevista valtion yksiköistä ja toiminnoista

Asian tausta

Valtioneuvoston asetuksen valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamista koskevasta toimivallasta (567/2002, 349/2008) mukaan valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamisessa on otettava huomioon olemassa olevat ja kehittyvät osaamis- ja toimintokeskittymät. Asetuksen mukaisesti alueellistamisen koordinaatioryhmä pyytää määräajoin maakunnan liitoilta esitykset valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamisesta maakunnan alueelle.

Alueellistamisen koordinaatioryhmä on pyytänyt kutakin maakunnan liittoa kuvaamaan lyhyesti keskeisimmät osaamis- ja toimintokeskittymänsä sekä tekemään esitykset valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamisesta tai vahvistamisesta maakuntansa alueella. Liittoja on pyydetty priorisoimaan vastauksessaan kolme keskeisintä osaamis- ja toimintokeskittymää sekä näitä tukevaa esitystä valtion yksiköistä tai toiminnoista.

Hallitusohjelman mukainen alueellistamisen uudistamisen strategia on luovutettu kuntaministerille 22.4.2020. Maakunnan liittojen esitykset voivat osaltaan täydentää alueellistamisen uudistamisen tietopohjaa ja näkökulmia.

Esitys

Keski-Pohjanmaan liitto esittää alueellistamisen koordinaatioryhmälle seuraavat osaamis- ja toimintokeskittymät sekä näitä tukevat esitykset valtion yksiköistä ja toiminnoista alueellaan:

1. Valtionhallinnon kehittämistoiminnot; elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, TE-hallinnon ja aluehallintoviraston toiminnot ja yksiköt

Keski-Pohjanmaalla on erittäin vahva pk-yrityssektori, epäorgaanisen kemian teollisuuskeskittymä sekä vientiteollisuus. Uusina teollisuuden ja elinkeinotoiminnan aloina on käynnistymässä kansalliseen akku- ja energiaklusteriin liittyvää kaivosteollisuutta sekä merkittävää tuulivoiman tuotantoa. Maakunnassa sijaitsee myös yrityksille ja muille organisaatioille tarjottavien palvelujen keskittymä, joka kattaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen yritysrahoituksen ja neuvonnan palvelut, maaseudun kehittämis- ja rahoituspalvelut, ympäristöhallintoon ja maankäyttöön liittyviä palveluja sekä TE-hallinnon palvelut yrityksille ja työnhakijoille. Myös aluehallintoviraston palveluja on saatavilla. Kaikki eri valtionhallinnon organisaatioiden toiminnot on keskitetty yhteiseen toimipisteeseen Kallentorin kauppakeskukseen Kokkolaan.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että edellä kuvattua palvelujen kokonaisuutta edelleen kehitetään ja vahvistetaan. Keskeistä palvelujen toimivuuden ja vaikuttavuuden kannalta on palvelujen saatavuus lähellä asiakasta. Alueelliset palvelut parantavat myös valtionhallinnon toimijoiden tietämystä ja osaamista alueen tarpeista, vahvuuksista ja kehittämisen kohteista. Tämä parantaa palvelujen tarvelähtöisyyttä ja vaikuttavuutta.

Keski-Pohjanmaan liitto esittää, että alueellista palvelukokonaisuutta ja erityisesti yritysten ja elinkeinoelämän palveluja täydennetään Business Finlandin ja Finnveran palveluilla. Palvelujen saatavuus osana nykyistä palvelukeskittymää 1-2 päivänä viikossa parantaisi elinkeinoelämän palveluketjun kattavuutta alueella.

2. Torkinmäen kampuksen tutkimus- ja osaamiskeskittymä; Geologian tutkimuskeskus ja Luonnonvarakeskus

Keski-Pohjanmaalla Kokkolassa sijaitsee tutkimus- ja osaamiskeskittymä, jossa samalla kampuksella toimivat Kokkolan yliopistokeskus Chydenius, Centria-ammattikorkeakoulu, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä sekä Geologian tutkimuskeskus ja Luonnonvarakeskus. Nämä muodostavat yhteistyössä toimivan kokonaisuuden, jossa yliopistokeskuksen kautta ovat edustettuina kolmen yliopiston (Jyväskylän, Oulun ja Vaasan yliopiston) osaaminen ja tutkimus, ammattikorkeakoulun TKI-toiminta ja koulutus sekä toisen asteen ammatillinen koulutus ja kehittämistoiminta. Kokonaisuutta vahvistavat Geologian tutkimuskeskuksen Kokkolan yksikkö sekä Luonnonvarakeskuksen yksikkö, jotka osaamis- ja tutkimusprofiileiltaan palvelevat alueellista tarvetta valtakunnallisten tehtäviensä ohella.

Keski-Pohjanmaan liitto korostaa, että edellä kuvatun osaamis- ja toimintokeskittymän vahvistaminen ja kehittäminen edelleen tukee alueen elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä sekä mahdollisuutta vastata tulevaisuuden osaamistarpeisiin ja haasteisiin. Valtion tutkimusorganisaatioiden sijoittuminen ja läsnäolo alueella edistää resurssien tehokasta käyttöä sekä luo uusia innovaatioita ja tutkimusmahdollisuuksia niin alueellisesti kuin kansallisesti. Eri alueiden vahvuudet tunnistava alueiden kehittäminen sekä korkeatasoinen tutkimus- ja innovaatiotoiminta ovat hallitusohjelman mukaisesti vahvistettavia toimintoja.

3. Kansalaisille suunnatut valtionhallinnon palvelut; Digi- ja väestötietoviraston sekä Verohallinnon palvelut

Keski-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä kansalaisille suunnattujen valtionhallinnon palvelujen kattavaa ja yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta maakunnassa. Sähköisiä palveluja kehittämällä voidaan parantaa palvelujen alueellista saatavuutta ja saavutettavuutta. Palvelujen saanti on kuitenkin turvattu myös siten, että niitä on saatavilla fyysisissä palvelupisteissä. Tämä parantaa kansalaisten yhdenvertaista kohtelua, sillä sähköiset palvelut eivät ole kaikkien asiakasryhmien käytettävissä. Fyysisiä palveluja tulee olla tarjolla

tarpeenmukainen määrä esimerkiksi siten, että palvelupisteet ovat avoinna asiakaspalvelulle tiettyinä aikoina viikosta. Keski-Pohjanmaan osalta on olennaista huomioida myös ruotsinkielisten palvelujen turvaaminen.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa lisäksi alueellistamisen uudistamisen strategiaan liittyen, että strategian tavoite pyrkiä alueelliseen läsnäoloon monipaikkaisuutta, paikkariippumattomuutta ja digitalisaatiota hyödyntäen on kannatettava. Jotta strategian tavoitteet alueiden elinvoimaisuuden, turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistamisesta ja palvelutarpeiden kattamisesta toteutuvat, tulee valtion yksiköiden ja toimintojen läsnäolo turvata kaikissa maakunnissa. Tämä edellyttää sähköisten palvelujen lisäksi myös fyysisiä, asiakasta lähellä olevia palveluja. Valtion palvelujen alueellinen saatavuus ja saavutettavuus sekä valtion yksiköiden läsnäolo alueilla on niin elinkeinotoiminnan kuin kansalaisten sekä muiden viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön näkökulmasta olennainen osa alueiden elinvoimaisuutta, vetovoimaa ja kilpailukykyä.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa strategiapäällikkö Marita Mutka, sähköposti:
marita.mutka@keski-pohjanmaa.fi

Keski-Pohjanmaan liitto

Jyrki Kaiponen
vt. maakuntajohtaja

Marita Mutka
strategiapäällikkö